

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Unnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, augusztus 29-én.

237. szám.

Dicsőség a csárnak!

Holnap nem keleten, de északon két a nap; Oroszország felől árad a világosság felénk. A vén Európa minden népe bámulva tekint majd a hatalmas északi fényre, áldóan emeli föl a kezét és milliószor és újra milliószor halljuk: Dicsőség a csárnak!

Szinte hihetetlen, mesébe való az a hír, amelyet a táviró hoz az oroszok fővárosából. Leteszszük és újra fölveszszük a hivatalos sürgönyt, mint a hogy holnap minden ember tiszter is el fogja olvasni egymásután, aggodalmasan keresi majd az ürügyet, hogy ne higgye, s boldog lesz, mikor kénytelen hinni. S amint mondták, mikor a nagy Bismarck lehunyta a szemét, hogy véle lehunyta a század is, úgy fogják mondani holnap, hogy második Miklós csár, a minden oroszok császára megfordította a világ rendjét, s a mai napra tette a jövő század kezdetét.

Nem kell hozzá sok szép szó, itt a száraz tény: Miklós csár felszólította Európa minden uralkodóját és kormányát, hogy gyűljenek össze és tanakodjanak és — szüntessék meg a fegyverkezést, oszlassák föl a hadseregeket, muzeumokba vigyék az emberirtő háboru-szerszámokat és teremtsék meg az örök békét.

Sok fehérfejű idealista boldog álma, amely elérhetetlen ideál, czéltalan agyrém, amig poéták verset irnak róla és asszonyok hirdetik az igéit. De komoly szó, félig valóra vált álom, mikor milliók autokrata ura, mikor a leghatalmasabb és legerősebb császár vallja.

Szinte szédületes, bódító az a perspektiva, amit Miklós csár holnapra a bámuló világnak nyit. Ki látná be egy szempillantásra? Ki tudná megmérni azt a tömérdek áldást, amely a világra háramolna, ha a csár akarata beteljesül.

Itt a száraz való, olvassátok.

Az általános lefegyverkezés, az örök béke felé az első hatalmas lépést ez a távirat jelenti:

Az általános lefegyverzés.

Pétervár, augusztus 28.

A hivatalos lap jelenti:

A császár ő felsége parancsára gróf Muraviev külügyminiszter e hónap 12/25-én a szent-pétervári udvarnál igazolt valamennyi külföldi képviselőnek a következő közleményt hozta tudomására:

Az általános béke fentartása és a mértéken túl való fegyverkezésnek, amely valamennyi népre nehezedik, lehető csökkentése képezi a világ mostani általános helyzeténél fogva azt az ideált, amelynek elérésére kellene, hogy irányuljon minden kormány törekvése.

Ő felsége, uram és császárom teljesen át van hatva ettől az emberi és nemes érzülettől. A császári kormány meg lévén győződve, hogy ez a magasztos czél megfelel minden hatalom legfontosabb érdekeinek és jogos óhajításainak, a mostani pillanatot igen alkalmasnak tartja arra, hogy nemzetközi megvitatás útján megjeljék azokat a hathatós eszközöket, amelyek a népeknek biztosíthatják a reális és tartós béke jótéteményeit és véget vehetnek a mostani fegyverkezés növekvő fejlesztésének. A legutolsó harmincz esztendő folyamán rendkívül megszilárdult a művelt népek öntudatában az általános béke iránt való óhaj. A béke fentartását jelölték ki a nemzetközi politika czéljának. Az általános béke nevében kötöttek egymással a nagy államok hatalmas szövetségeket; hogy a békét hathatósabban biztosíthassák, haderejüket eddig nem is sejtett terjedelemben fejlesztették ki és ezt a tevékenységüket még mindig folytatják a nélkül, hogy bármely áldozattól visszariadnának. Csakhogy ez áldozatok dacára sem sikerült még eddig az áhajta óhajtott pacifikáció jótékony eredményeit elérni.

Az emelkedő irányzatú pénzügyi terhek gyökerén érik a közjólétet, valamint a népek szellemi és anyagi erőit. A munka és a türelem nagy részükben elvonatnak természetes rendeltetésüktől és improduktív módon használatnak fel. Száz meg száz milliót fordítanak borzasztó romboló szerszámokra, amelyek ma még a tudomány legujabb vívmányai, de holnap, valamely új felfedezés következtében tökéletesen értéküket veszítik. A nemzeti kultúra, a gazdasági haladás és a jólét megteremtése meg vannak bénítva vagy gátolva vannak fejlődésükben. Minél jobban fokozzák az egyes hatalmak fegyverkezését, annál kevésbé felelnek meg annak a czélnek, amelyet a kormányok maguk elé tűztek. A gazdasági válságok nagy részükben a mértéken túl való fegyverkezéseknek és annak a folytonos veszélynek tulajdonítandók, amely a hadiszerek felhalmozásában rejlik. Korunk fegyveres békeje ekkép nyomasztó teherre válik, amelyet a népek mindnehezében és nehezebben tudnak elviselni. Nyilvánvaló tehát, hogy ha ez a helyzet tovább tart, annak elkerülhetetlenül ahhoz a katasztrófához kell vezetnie, amelynek megakadályozásán fáradoznak és amelynek borzalmai már előre iszonyattal töltenek el minden emberi érzést. Véget vetni ennek a folytonos fegyverkezésnek és fellelni az eszközöket ama veszélyek elhárítására, amelyek az egész világot fenyegetik: ez a legfőbb kötelesség, amely ma minden államra hárul.

Ő felsége, áthatva ezektől az érzelmeiktől, megméltóztatott engem bizni, hogy valamennyi kormányának, amelyeknek képviselői vannak az orosz udvarnál, javaslatba hozzam egy értekezlet összeülését, amely ezzel a komoly problémával foglalkoznak. Ez az értekezlet Isten segédelmével kedvező előjel volna a kezdődő évszázadra nézve. Hatalmas gyűjtőpontjában egyesítené minden állam fáradozá-

sait, amelyek őszintén törekszenek, hogy győzelemre segítsék az általános béke nagy eszméjét a rombolás és visszavonás eleme fölött és egyuttal épen a méltányosság és a jog alapelveinek az egyetemes elismerése folytán, amely alapelveken az államok biztonsága és a népek jóléte nyugszik, megszilárdítaná az államok egyetértését.

II. Miklós czárról.

Alig egy hete az „Országos Hirlap” érdekes tárczát közölt ifjabb gróf Bethlen Miklós tollából II. Miklós orosz czárról és dédapjáról, I. Miklósról, a kegyetlenről. Ugyyszólván jóslás volt az akkori jellemzés, amelyből itt ismételjük a következőket:

II. Miklós mind külsejére, mind jellemére merő ellentéte dédapjának. Külsőleg a fiatal csár egy finom angol lordhoz hasonlít, aki minden izében gentleman. Lelkületére nézve jellemző, hogy a csár a yorki herczegnek, a jövődöbéli angol királynak — legbensőbb barátja. Angliában még mint trónörökös megnyerte az angolok rokonszenvét.

„Ez a fiatal ember — írta róla az ellenzéki „Truth”, a híres Labouchère lapja — alkotmányos uralkodónak született: ő mint jövődöbéli orosz csár valódi Dániel lesz az oroszok vermében.”

Labouchère jól jövődölt, mert II. Miklós egészen modern uralkodó, aminő még soha sem volt Oroszországban. Főgondja az alsó néposztályok művelése és nevelése. E mellett azonban ő maga fatalista.

Midőn trónra lépett, így szólt:

— Oroszországot akarok élni, halni; hogy minként fogok meghalni, arra nem gondolok.

A rendőroket, akik atyja élete felett örködtek, eltávolította maga mellől, ő a nép közt szabadon jár-ke, nyitott kocsiiban jelenik meg az utcán, a rendőség nem is tudja, hová fog hajtatni és melyik uton fog haladni a kocsi. Atyja idejében lovasórség czirkált az utcákon, valahányszor csak III. Sándor csár kikocsizott. Ezt II. Miklós szintén eltiltotta.

A fényűzést nem szereti, egyáltalában unja az etiquette-t és szeret az emberekkel fesztelenül rangkülönség nélkül beszélgetni.

Gyakran megtörténik, hogy a fiatal czári pár a kocsiból leszáll sétálni s ilyenkor megszólít a sétányon asszonyt, gyermeket s meghallgatja a szegény emberek panaszát. Minden levelet, melyet a csárnak irnak, valóban el is olvas a csár s ha a panasz jogos, megbünteti a visszaélést, bárki legyen is az, aki elkövette.

II. Miklós és neje valósággal két jópajtás; mikor kikocsiznak, barátságosan csevegnek egymással, nevetgelnek s a köszöntéseket fesztelenül viszonzozzák minden grandezza nélkül; mint két előkelő fiatal ember, kik jóismerőseikkel találkoznak.

Ez még sohasem történt, mióta Oroszország Oroszország.

— Én épen olyan orosz vagyok, — mondotta Miklós — mint akármelyik alattvalóm.

Ez a mondás szálló igévé lett s hallható minduntalan.

Az atyja idejében divatban volt pózolás és nagyképűsködés a csár és czárné nem türik és ez egyik főoka annak, hogy az uralkodó-pár nagyon népszerű lett. Különben az egész európai sajtó — barát és ellenség — konstatalta, hogy II. Miklósnak egyik fő jellemvonása a humanitás. Mi-

dön a koronázás alkalmával a kodinka-meni katasztrófában olyan sok ember elvesztette életét, a fiatal csár ezt annyira a szívére vette, hogy bánatában sárgaságba esett és sokáig betegeskedett. Az uralkodók Európában — egytől-egyig — mindnyájan humánusak és békeszeretők. Mindegyik irtózik a háborútól és azt mindenáron ki akarja kerülni.

A politikai helyzet.

— Kiküldött tudósítónk távirata. —

Bécs, augusztus 28.

A kiegyezés válságában ma sem állott be újabb, vagy lényegesebb fordulat. A közös miniszteri értekezlet a király elnöklése alatt — melyet előre is jeleztem — ma megvolt, de ennek csak kihallgatási jellege volt és így nem is lehetett meg a korona-tanács jelentősége.

Báró Bánffy Dezső a mai délelőtt folyamán felkereste Lukács László pénzügyminisztert és vele egy óra hosszat konferált. Később eltávozott a magyar épületből és a Burgba ment, ahol azonban csak egy udvari méltóságnál tett látogatást.

Visszatérve a bankgassei palotába, ott rövid idő múlva fogadta Kállay Béni közös pénzügyminisztert, akinek látogatása két óra hosszat tartott. A Kállayval való konferenciájában Lukács László is részt vett.

Fél egy órakor elhagyták a magyar palotát. Kállay csak a kapuban bucsuzott el a magyar miniszterektől. Bánffy és Lukács pedig nyitott fiakkerben elhajtattak a Burgba, ahol egy órára volt a közös kihallgatás ideje meghatározva. Osztrák részről a közös kihallgatásban gróf Thun miniszterelnök, Kaizl pénzügyminiszter és Baerenreither kereskedelmi miniszter volt jelen. Ez a közös kihallgatás másfél óra hosszat tartott.

Mindkét miniszterelnök ma referált a budapesti közös miniszteri tanácskozások lefolyásáról, a szakminiszterek pedig az érdemleges kérdésekben fennálló differenciákat ismertették.

A közös kihallgatás folyamata alatt a két kormány a felségének nem tett előterjesztést, hanem a miniszterelnökök bejelentették, hogy mely pontokra nézve jutottak megállapodásra, melyekre nézve pedig nem.

Ő felsége a jelentéseket tudomásul vévén, a tárgyalások folytatására utasította a két kormányt, direktívául ismét az alkotmányos szempontok betartását ajánlva.

Báró Bánffy Dezső igen jókedvűen távozott a Burgból, ahonnan Lukácsal egyenesen Sacherhez hajtatott, ahol megebedeltek.

Amikor visszajöttek a magyar épületbe, az ott rájuk várakozó újságírókhoz báró Bánffy így szólt:

— Ma azt határoztuk, hogy holnap határozunk.

Egyszermind elmondotta, hogy holnap délelőtt tíz órakor gróf Thunnal újabb konferenciája lesz és csak ennek befejezése után mennek újra a királyhoz. Később az haltszott, hogy a krízis legegyszerűbb megoldását abban reménylik, hogy az újra összehívandó Reichsrath, valamint a magyar képviselőházban is megkezdik a mostani kiegyezési javaslatok letárgyalását és csak a tárgyalás során terjesztik be az újabb megállapított módosításokat.

Báró Bánffy délután gróf Goluchowskiánál nyújtotta át a névjegyet.

A félhivatalos jelentések.

A félhivatalos jelentések csak külső dolgokat mondanak el és azt konstatálják, hogy döntés még nem történt.

A „Budapesti Tudósító” jelentése a következő:

Bécs, augusztus 28.

A kiegyezés megkötésére vonatkozó módus procedendi ügyében a döntés ma még nem történt meg. Ő felsége ma délután tízenkét és fél órakor együttes kihallgatáson fogadta báró Bánffy és dr. Lukács magyar, valamint gróf Thun, dr. Kaizl és dr. Baerenreither osztrák minisztereket. Ez az együttes kihallgatás két óráig tartott. A nevezett miniszterek holnap délelőtt tíz órakor gróf Thun osztrák miniszterelnöknél újabb tanácskozássra gyűlnek egybe.

A magyar miniszterek a kihallgatás előtt Kállay Béni közös pénzügyminiszternek látogatását fogadták, báró Bánffy pedig délután öt órakor gróf Goluchowski közös külügyminisztert látogatta meg.

A király ő felsége a magyar és osztrák miniszterek előtt báró Calice konstantinápolyi osztrák magyar nagykövetet fogadta kihallgatáson.

A „Magyar Távirati Iroda” a következőket jelenti Bécsből:

Bécs, augusztus 28.

A király ma délután mindkét miniszterelnököt, valamint Lukács és Kaizl pénzügyminisztereket és Baerenreither osztrák kereskedelmi minisztert közös kihallgatáson fogadta, amely egy óra hosszánál tovább tartott. Holnap, hétfőn délelőtt tíz órakor Bánffy és Thun miniszterelnökök folytatják a tanácskozást. Ma délután báró Bánffy a külügyminiszternél látogatást tett.

Hir szerint a Reichsrathot szeptember közepére hívják egybe.

TÁVIRATOK.

A szultán ünnepe.

Konstantinápoly, augusztus 28. A szultán elrendelte, hogy holnapután, trónralépésének évfordulóján, egyéb ünnepélyt ne rendezzenek a város kivilágításánál, azt a pénzt pedig, amelyet a császári paloták környékén rendezendő tűzijáték czéljaira szoktak fordítani, osszszák szét a papi iskolák tanítói és tanulóinak között.

A karlsbadi összeesküvés.

Pancsova, augusztus 28. Az itt megjelenő „Narodnoszt” című szerb újság legutóbbi számában részletesen foglalkozik az Országos Hírlapnak a karlsbadi összeesküvésről közölt hírével. Annak a politikai irányzatnak — írja többek közt a „Narodnoszt” — amelynek egyik követelése a föderalizmus, amelyet a karlsbadi összeesküvésről közölt hír szárnyára vett, tíz év óta egyetlen képviselője sincsen a magyarországi szerbek között, kivéve azt a néhány izgatót, aki az újvidéki „Branik” és „Zasztava” körül csoportosul, de akiknek a szerb nép politikai irányzatára mi befolyásuk sincsen.

A szerb nép minden jót kíván a cseh nemzetnek, de ez az agában sincs, hogy bárki kedvéért a cseh vagy az osztrák ügyekbe avatkozzék. A szerb nép nagyon jól tudja, hogy nincsen olyan politikai tényező, amely a kiegyezési válság alakulására — mint olyan — ingerenciát gyakorolhatna. Jól tudja, hogy a válság bármilyen akciója daczára ugyanazt a megoldást nyerné, mint a minőt mindennemű akciója nélkül nyer. De nagy különbséget tenne az, ha oly inpolitikus volna, hogy az állítólagos cseh akcióba belemerne! Aki a cseh küzdelem történetét ismeri, aki emlékezik arra, hogy Rieger néhány év előtt ajándékba ígerte Tiszának a magyarországi szlavokat: az nem kételkedhetik abban, hogy a csehek a viszonyok változásával nem haboznának minket az első kedvező alkalommal feláldozni. Ha a válság a csehek vereségével nyer megoldást: a vereség teljes súlyával nehezednek a szövetségesekre is. A bárány tehát ne avatkozzék az oroszla-

nok harczába, ha ép és egészséges akar maradni. A szerb nép a fennálló törvényes állapottal kibékülve, összes erejét gazdasági és kulturális érdekeire irányozza, abban a meggyőződésben, hogy a téren sokkal jobban fogja előmozdítani jogosult nemzeti jogait törekvéseit is, mintha ismét — legyen az bár a csehek csábító felhívására — a „nagy politika” hálójába keverednek. A kiegyezési válság megoldásába pedig csak annyiban fogunk befolyni, amennyiben arra mint magyar honpolgárok hivatva vagyunk.

Spanyolország és Amerika.

Madrid, augusztus 28. Sagasta miniszterelnök kijelentette egy lapudósító előtt, hogy a corteznek a békotárgyalások tartama alatt arra kell szorítkoznia, hogy a békere nézve fontos kérdések állását ismérje és hogy nem szabad a fölött hiábavaló és veszélyes vitákat folytatnia. Ha a cortez a spanyol hajóraj megsemmisítésére vonatkozó okmányok közlését kívánná, a kormány ezt a követelést nem teljesíthetné a legfelsőbb hadügyi és tengerészeti tanács által vezetett vizsgálat befejezése előtt.

Spanyolország és Amerika.

Madrid, augusztus 28. A minisztertanács a katonáknak Kuba szigetéről való hazaszállításával foglalkozott és különböző összegű hiteleket engedélyezett a visszahonosítottak szükségleteinek biztosítására.

Bulgária halad.

Konstantinápoly, augusztus 28. Markov holgár diplomáciai ügyvivő és Velickov kereskedelmi miniszter tegnapi kihallgatása alkalmával a szultán dícsérettel nyilatkozott Bulgária kulturális haladásáról és kifejezte meglegedését a kabinet politikájával. Együttal hangsúlyozta a kölcsönös érdekközösséget és biztosította az ügyvivőt és a minisztert további támogatásáról.

Bányászok sztrike-ja.

Cardiff, augusztus 28. A kőszénbányatulajdonosok bizottságának a kőszénbányamunkások bizottságával a sztrike megszüntetése tárgyában folytatott értekezlet eredménytelen maradt.

HIREK.

Lapunk mai száma 8 oldal.

— Uj főrend. A hivatalos lap mai száma közli Márffy Agost nyugalmazott államtitkárnak főrendiházi taggá történt kinevezését. Az erről szóló királyi kézirat szövege a következő:

A főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885: VII. törvényzcikk 5. §-a alapján magyar minisztertanácsom előterjesztésére Márffy Agost nyugalmazott államtitkárt élet-hossziglan a főrendiház tagjává kinevezem.

Kelt Ischiben, 1898. évi augusztus 18-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Báró Bánffy, s. k.

— Darányi miniszter Kolozsváron. Kolozsvári tudósítónk jelenti táviratilag, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ma ott időzött. Dél-előtt gróf Bánffy Györggyel kihajtatott az állami gulyatelepre. Délután meglátogatta őzvegy Bánffy Dániel bárónét, a miniszterelnök anyját, majd gróf Béli Ákos főispán és Szvacsina Géza polgármester kíséretében megtekintette a kolozsvári gazdasági tanintézetet, hol Szentkirályi Ákos igazgató kalauzolta és a kertészeti egylet nagy gyümölcsfaiskoláját. Este a miniszter visszautazott Budapestre.

— Személyi hírek. Dr. Csatóry Lajos orvostanár, miniszteri tanácsos, külföldi útjáról Budapestre visszaérkezett.

— Herceg Eszterházy Pál temetése. Sopronból táviratozzák: Nagy gázszivattyóval temették el ma déiben Kis-Martonban az elhunyt Eszterházy herceget. A gyászszertartást Bubicz Zsigmond kassai püspök végezte több mint száz kegyurasági pap segédletével. A temetésen a király képviselőjében herceg Liechtensteini főudvarmester jelent meg. A gyászoló rokonság sorában ott volt Frigyes főherceg is. A koporsót a várkapolnából beszentelés után kocsira tették s a menet megindult a kapu-

czinusok temploma felé. A kocsi előtt a vármegye és a város előkelőségei haladtak, körülötte, fáklyákkal a herceg tisztjei, utánuk a hercegi korona és az érdemrendek vivői s a körülbelül hétezer főnyi közönség. A templomban újból beszentelték a koporsót és a családi sirbóltá vitték, ahol örök nyugalomra helyezték a herceget.

— **Kézfogó.** Halász Henrik jegyet váltott Schüller Olgával Budapesten.

— **Uj polgári iskola.** A nagy iskolaszükség a székesfővárost újabb és újabb iskola építésre kényszeríti. Most, az iskolaév kezdetén, kezdik meg az akácfa-utca és Wesselényi-utca sarkán tervezett polgári fiúiskola építését, mely 112,000 forintba fog kerülni. A város árlejtést hirdetett az építésre s az ajánlatokat a közoktatási ügyosztályban (IV. Molnár-utca 12. szám, II. emelet) szeptember hónap 13-ig lehet benyújtani. A részletes feltételeket a mérnöki hivatalban lehet meg tudni.

— **Különös viszontlátás.** A napokban, mint Londonból írják, két előkelő nő sétált a Cityben, midőn egyszerre egy elzúllott külsejű fiatal ember az idősebb hölgy kezéből kiragadta ennek telt pénztárcáját és gyorsan elszaladt vele. A hölgy segítségkiáltásaira három suhanc rohant utána és csakhamar el is fogták a tolvajt, aki sírva kérte elfogóit, hogy eresztsék szabadon, mert csak a végső inség bírta rá a tolvajlásra. Jajveszékeltése közben megérkezett a károsult hölgy is és — nagy meglepetésére a körülállóknak — térdre ereszkedett a fiatal tolvaj előtt. Ez is térdre kérte a nő bocsánatát és a mult emlékére könyörgött, hogy ne adja át a rendőrségnek. A hölgy tíz-tíz font sterlinget adott a három suhancnak, akik a tolvajt elfogták és megígértette velük, hogy az esetről nem tesznek említést. Azután a tolvajjal karonfogva távozott. Ennek az érthetetlen történetnek az a magyarázata, hogy a hölgy, aki gazdag tulajdonosa egy brighoni szállodának, nemrégiben elkergette hazulról a fiát, mert azt hitte, hogy ő lopja el hiányzó ötven font sterlingjét. Két nappal később azonban kiderült, hogy tévedett, de minden kutatás dacára sem találta meg a fiát, csak hetek mulva látta ismét viszont, mint pénztárcájának tolvaját.

— **Röpirat a templomban.** Két helyről, Debreczenből és egy békésmegyei kis faluból, Uj-Kigyósról vesszük a hírt, hogy ott Isten szent igéi mellett a politika is bevonult a templomba. Egy négyoldalas nyomdatermék az egész röpirat, melynek teljes címe a következő: „Rövid tájékoztatás a keresztény hívők kötelességeiről az ugynevezett polgári házasság éleibe léptetése után.“

A röpirat a házasság szentségének bizonyításával kezdődik. „Amit a törvény — olvassuk benne — az állam polgáraitól megkíván, azt a keresztény katolikus hívek teljesíteni fogják, mert megtenni kénytelenek. De a szándék csak az legyen, hogy az egyház színe előtt kötendő házasságuk számára a polgárjogi következményeket megszerezzék az állam előtt. A polgári „ténykedésről“ felvett anyakönyvet aláírni a törvény értelmében sem a jegyesek, sem a tanúk nem tartoznak, a törvény egészen szabadságára bizza a feleknek, hogy aláírják a polgári anyakönyvet, vagy pedig az aláírást megtagadják (22. §.). Katolikus hívő vallását sértené meg, ha a polgári anyakönyvet aláírja. Az aláírást az egyház tiltja.“

Érdekes, hogy a röpiratot Debreczenben, a kálvinista Rómában, a par excellenz Csokonay-nyomda állította ki és tudósítónk papi körökből olyan értesülést kapott, hogy szerzője Wolaffka Nándor felszentelt püspök. De ha nem is szerzője, az ő tudtával és beleegyezésével van kifüggesztve a debreczeni római katolikus templom ajtaján. Kigyóson pedig Wolaffka egyik híve, Körösy Endre segédlelkész osztotta ki a röpiratot, felhívja hallgatóit, hogy kövessék híven az utasítást és a polgári anyakönyvet ne írják alá.

— **Vége a szerelemnek.** Tragikusan boszorka meg magát egy szép fiatal leány a kedvesén, akivel már néhány éve szoros baráti viszonyban élt és akinek igaz szerelmében bizott a mai napig. Nagy Róza husz éves varróleány pár évvel ezelőtt meg-

ismerkedett Vivorelli Alfráddal, 23 éves, florenczi születésű jómódu szobrászszal. A szobrász egyedül élt a fővárosban, még ismerősei sem voltak; a leánynak sem volt senkije, és kis keresményéből tartotta fenn magát. Hamar megszerette egymást a két egyedül álló lény s elhatározták, hogy együtt fognak élni, mint férj és feleség addig is, míg a férfi törvényesen nem esküdhet örök hűséget kedvesének. A mester-utca 26-ik számú házában béreltek lakást, és két évig meglegedetten éltek együtt. Nem volt semmi kívánni valójuk, szerették egymást s ha esténként elfáradva hazatértek a munkából, boldogan tervezgettek a szép jövőről, mikor egymáséi lesznek törvény szerint is. Ámde a dolog másképen fordult. A fiatalember megszeretett egy másik leányt és kedvesét kezdte elhanyagolni, nem törődött vele, sokszor napokig haza se ment és mikor hazament is, unottan oldotta le magáról a kedvese ölelő karjait. A leány türt, bár nem tudta, mit jelent ez a hirtelen átváltozás. Nagyon szerette a fiatalembert és nem akart neki szemrehányásokat tenni. Túrte volna talán tovább is az elhűdülést, ha véletlenül nem tudja meg, hogy egy másik leányért lett hozzá hűtlen a fiatalember. Ez a csalfaság azonban végtelenül elkeserítette és elhatározta, hogy megbosszulja magát hűtlen kedvesén. Vitriolt vásárolt azzal a szándékkal, hogy örökre megbélyegzi a hűtelt. A fiatalember mit sem sejtve ment haza és a szokott módon kérte a leányt, hogy adjon neki enni. A leány adott és együtt evett kedvesével. Evésközben kérdőre vonta, hogy miért lett hozzá hűtlen és megkérdezte, hogy be fogja-e váltani ígéretét, amit ezelőtt mindennap ismételt, de amit mostanában sohasem emleget. A fiatalember bevallotta a leánynak, hogy nem veheti el feleségül, mert a szülei ellenzik, mire a leány előkapta az elrejtett vitriolos üveget és végigöntötte kedvesét a vitriollal. — Megcsaltál, nyomorult, ez csak kifogás, tudom én, hogy neked már más szeretőd van. — A fiatalember elájult a nagy fájdalomtól. A házbeliék rögtön megtudták a dolgot és telefonoztak a mentőkért, akik nemsokára ott termettek s a súlyosan összeégett fiatalembert bevitték a Rökus-kórházba. A leányt letartóztatták, s most fogságában várja, hogy mire fogja ítélni a törvényszék azért a tettéért, amelyre elkeseredett lelke kényszerítette? . . .

— **Halálozások.** Tomkaházi és folkusfalvi Tomka Ágost nyugalmazott törvényszéki tanácsbíró és ügyvéd Éperjesen meghalt. Hatvankilenc éves volt és halálát tüdőhűdés okozta. — Vojtovics Bertalan nyiregyházi építész e hónap 26-án 44 éves korában meghalt. Tagja volt a törvényhatósági bizottságnak és a városi képviselő testületnek. A Nyiregyháza levő nagyobb középületeket mind ő építette.

— **Az anyjacsinálók.** Mohácson, mint tudósítónk írja, nagyobb, asszonyokból álló szövetkezetnek jöttek nyomára, amelynek tagjai az anyjacsinálás rettentő bünére vetemedtek. A bünös asszonyok túlká a következőkép pattant ki: Mohácson meghalt egy fiatal asszony, Netter Jakabné Kollár Ágnes. Halála gyanus lévén, orvosi vizsgálatot rendeltek el s a vizsgálat konstataulta, hogy az asszony egy borzasztó bűnnek áldozata. A szerencsétlen nem akart anya lenni és ezért életével fizetett. A meghalt asszonyt eltémették s aztán megindították a vizsgálatot, a nyomozást halála ügyében. És csakhamar egész bünbandát fedeztek fel, melynek tagjai asszonyok voltak, kik mind elkövelték azt a borzasztó bűnt, hogy megölték még születésük előtt gyermeküket.

A banda feje Kovács Mátyásné Leovics Mándi, egy középkorú sokác asszony, aki segítségére volt az asszonyoknak a bün elkövetésében. Ő maga magán próbálta meg először a titkos bűnt s mikor sikerült, akkor tudományát másoknál is felhasználta. Társa volt ebben. Csolák Györgyné Kaszapovics Anka is s ők ketten nyújtottak alkalmat és eszközt a hozzáforduló asszonyoknak arra, hogy anyák ne legyenek. Eszközük az ugynevezett „ördöggöyökér“ volt. Valami erdei gyökér ez, melyet megfőztek és levét megittatták a hozzájuk forduló asszonyokkal. S mert a hatás nem maradt el, a két bünös kuruzslónak nagy volt a híre a mohácsi és ornyékbeli sokác asszonyok között. Így került

hozzájuk a fiatal Netter Jakabné is. A két asszony neki is megfőzte az italt s a hatás nála sem maradt el, de ennek következtében ágyba esett és meghalt, mielőtt meg tudta volna nevezni a bünösöket.

De férje nem hagyta annyiban a dolgot. Utána járt és a vizsgálat kezeibe olyan adatokat szolgáltatott, melyek alapján Leovics Mándát és Kaszapovics Ankát letartóztatta a csendőrség.

A letartóztatottak egymással ellenkező vallomásokat tettek s végre beismerték, hogy ők voltak a bünszerzők. Netter Jakabné elment hozzájuk, segítséget kért tőlük és ők adtak. Annyival inkább adtak pedig, mert hiszen eddig is többeken segítettek így s egyiknek sem lett semmi baja.

Ilykép aztán kiderült, hogy Verbán Miklósné Kerlits Anka, Szkróbó Sztipóné Bubreka Anka, Bárác Mionó Gyurok Marica és Szkróbó Matjáné Bárác Sztána voltak azok, kik igénybe vették ez év folyamán a kuruzsló asszonyok segítségét és az ördöggöyökérből készült itallal élven, gyermeküket még születése előtt elölték. A bünös asszonyok most valamennyien börtönben ülnek.

— **Vasárnapi munkásgyűlések.** Ma a fővárosban négy munkásgyűlés volt, melyek közül három a bérmozgalommal foglalkozott.

Délelőtt tíz órakor az asztalos munkások vagy ötszázan, egyik vig-utcai vendéglőben tartottak gyűlést. A gyűlés napi rendjén: „Az ipartestülethez intézendő memorandum ügye és tizedfél órai munkaidő rendszeresítése“ volt. A gyűlésen a rendőrség képviselőjében Krecsányi Kálmán rendőrkapitány volt jelen. Első szónok Weltner Jakab volt, aki azt indítványozta, hogy tekintettel a munkások helyzetére, intézzenek feliratot az ipartestülethez, melyben a tizedfél órai munkaidő buhozatalát illetőleg rendszeresítését sürgetik. Majd felolvasta a betérjesztendő emlékirat szövegét, amely különösen kiemeli, hogy sehol a civilizált világban nem dolgoznak az asztalos munkások napokint többet tizedfél óránál. Tehát már azért is kéri ennek Budapesten is mielőbbi rendszeresítését. Fejtette, hogy most még békés uton kéri ezt a munkások, ha azonban békés kérésük kiáltó szó lesz a pusztaiban, ha a munkaadók nem hajlandók a munkások jogos kérését teljesíteni, keresnek s fognak is tudni módot találni, hogy követelésüknek érvényt szerezzenek, jogos kívánságuk kielégítést nyerjen. A gyűlés az emlékiratot egész terjedelmében elfogadta s egyuttal annak illetékes helyen való benyújtásával az elnökséget bizta meg. Fazekas József s mások felszólalása után a gyűlés rendben ért véget.

Az ácsmunkások szintén délelőtt tíz órakor gyűléseztek a Gyöngygyuk-utczában egy vendéglőben. Gyűlésükön Csapál István elnökölt. A résztvevők olyan sokan voltak, hogy a rendelkezésre állott óriási terem szűknek bizonyult. Bokányi Dezső és Miláček Ede magyarul, Benedek Antal pedig németül fejtette a szakegyet és szaklap célját, a szervezkedés czelszerűségét. A gyűlés elhatározta, hogy a munkások követeléseit tárgyában a mesterekhez már régebben beadott memorandumra adandó választ a mestereknél megsürgetik, addig pedig, míg az a választ beérkezik, minden idejüket a szervezkedésnek szentelik.

A kőművesmunkások délelőtt a Vasváry Pál-utczában ugyancsak egy vendéglőben tartották gyűlést. A gyűlésen résztvett körülbelül hatszáz kőművesmunkás, aki szintén a szervezkedéssel, valamint az ipartestület ügyével foglalkozott behatóan.

A lakatosmunkások gyűlése délután volt az Angyalföldön. Vanczák János beszélt a munkások helyzetéről s az ezzel kapcsolatos kérdésekről és teendőkről.

Rendzavarás egyik gyűlésen sem volt.

— **Csaló díjnok.** Várady Ferencz, egy fiatal díjnok, aki a kereskedelemügyi miniszteriumban volt alkalmazva, mellékkeresetre akart szert tenni. Tudta, hogy a vasúti forgalmi tisztviselőknek és az altiszteknek szénjárandóságuk van. Elhatározta tehát, hogy ezen a réven segít magán. Elment Horváth Lajos, Nagy Béla, Horváth Béla, Fűzeséry Géza nevek alatt, mint vasúti tiszt egyes fa- és szénkereskedőkhöz és hamisított utalványt a „járandóság“-át 5—10 forintért eladta. A kereskedők kaptak a jó üzleten, a pénzt kifizették, és csak akkor, amikor az utalványt jelentkeztek, tudták meg, hogy furdangos csalásnak lettek áldozatai. Várady különösen élénk beszédmodorával keltett maga iránt bizalmat és ezzel is megtévesztette a kereskedőket, hogy nőlen embernek mondta.

magát, akinek, mint ilyenek, a tömérdek szénra s fára semmi szüksége nincsen. A szédülésnek tehát természetes szint tudott adni. Végre is tegnap több panaszos följelentésére, az adott személyléírás alapján a detektívek kinyomozták és a rendőrség letartóztatta. Bűneit töredelmesen beismeré.

— **Apa és fia.** Aradról írják a következő mulatságos történetet: A legjobb és legérdekesebb regényeket maga az élet írja és érdekes regény kerülne ki abból a külvárosi esetből is, mely egy apa, egy fia és egy csinos özvegyasszony közt történt. Az apa, Tury János, régóta galáns viszonyt folytat Farkas Róza takaros, szemrevaló özvegy asszonnyal. Esténként, amikor a nap lenyugszik és a homály, ez a mindent eltakaró néma tanu veszi át csendes birodalmát, Tury János bekopogott rendesen az özvegyhez. Megvacsoráltak kettecskén, jó bor és pipafüst mellett elbeszélgettek. Azután, ha ebbe is belefáradtak, eloltották a lámpát, hogy pitymalatra kipihenje magát Tury János ur. És ez így ment sokáig. Ez volna a regény első kötete. Tury azonban öregedni kezdett. Végre is egy fiatal özvegytől nem vehető rossz néven, ha így gondolkozik:

— Változatosság édesíti meg az életet.

És Farkas Róza, a szépséges özvegy, Tury háta mögött egy fiatalabb, pelyhes állu legénnyel kezdett ki. Nem tudta a legény közelebbi mivoltát, csak látta, hogy erős, izmos, legyezetésre való. Tegnap este lett volna az első találkozó. A legény el is jött. A kiérdemült kedvesnek azt hazudozta az özvegy, hogy elutazik. És mielőtt a legény falatozta a kövér vacsorát — kopogtak. Sokszor kopogtak, de az özvegy intett a legénynek: pszt! A lámpát eloltották s így sötétben visszafojtott lélegzettel lesték, hogy mikor lesz már csend. Egy ropogás, recsegés, az ajtó kinyílt s Tury kiáltotta:

— Nyomorultak, itt ma meghal valaki.

— Segítség! tolvaj! — kiáltották, de hiába volt.

Mikor világosság lett ismét a szobában: apa és fia állottak egymással szemben... És az élet, a jeles tollu regényíró, nem a két ellenfelet vesztette össze, hanem a szép asszonyt leczkértette meg: apa és fia megvetéssel fordították hátat ő nagyságának...

— **Egy gyermek vártanúsága.** Az utóbbi időben gyakoriak voltak Párisban a gyermekgyilkosságok és csak néhány nap előtt keletett kínos feltűnést a kis Lucie Gouyon szomorú sorsa, akit saját szülei kinoztak halálra. Tegnap ismét egy ilyen borzalmas eset jutott a hatóság tudomására. A De la Monnaie - negyed rendőrfőnökéhez névtelen följelentés érkezett, mely a Mazarine-utcában lakó Desjardins-házaspárt azzal vádolja, hogy tegnapelőtt meghalt fiacskájuk, Georges, az ő kegyetlen bánásmódjuknak esett áldozatul. Miután a haláleset az említett negyed előjáróságánál nem volt bejelentve, a rendőrfőnök nem kételkedett a névtelen levél szavahihetőségében és azonnal elrendelte a vizsgálatot, mely rövid idő alatt kiderítette a gonosz szülők bűnösségét. A vizsgálatot vezető rendőrszt tegnap reggel megjelent az embertelen házaspár lakásán, ahol a kegyetlen apa hosszas vonakodás után megmutatta neki a kis Georges Desjardins tetemét. Számos, vérrel aláfutott folt torzította el a kis vértanu sovány testét. Egy, láthatólag rugástól származó nagy seb és öt két folt a jobb karon egészítette ki a borzalmas képet. A rendőrszt kérdésére, hogy honnan származik e sok seb a gyermek testén, a Desjardins-házaspár a legellentmondóbb válaszokat adta és végre is bevallották, hogy a gyermeket kinozták, ütötték-verték. A tanuk előhírvott szomszédok borzalmas dolgokat beszéltek ama bestialis kegyetlenségről, amelylyel a szivtelen szülők szerencsétlen gyermekükkel bántak. A szegény kis fiúnak órák hosszáig kellett tele torokból énekelnie, hogy az anyja a szomszédoknak elmondhassa, milyen fürge, milyen vidám és jókedvű az ő fia. A gyermek azonban, valahányszor csak tehette, sirva panaszkodott el szenvedéseit a szomszédoknak, de kérve-kérte őket, hogy a dolgról senkinek se szóljanak, mert ugyancsak megsínylené szüleinek haragját. A kegyetlen bánásmód, melyben a kis Georges részesült, már

két év előtt is füléhez jutott a rendőrségnek, mely Desjardinst maga elé idézte. És miután az apa a szomszédok vallomásaival szemben kegyetlen bánásmódját le nem tagadhatta, kifogásul azt hozta fel, hogy ő hitű katolikus és sokat ad arra, hogy gyermeke vallásos nevelésben részesüljön. A fia azonban egy este sem akarja elmondani az előírt imát és ezért fenytik meg szülei. A rendőrfőnök nem igen hitt ebben a védekezésben és ugyancsak rájicszthetett Desjardinsra, mert az ezután egy ideig nyugodtan viselkedett. Mikor az embertelen szülőket tegnap fogságba vették, nagyszámu rendőrt kellett segítségül hívni, hogy a felbőszült nép dühétől megvédelmezzék őket.

— **A halott becsülete.** Megirtuk annak idején, hogy Balogh Sámuel apagyí jegyző hivatalának megvizsgálása előtt agyonlőtte magát. Az öngyilkosság hírére a hivatalos iratokat és pénztárakat — rosszat sejtve — zár alá vették. Később Zoltán István járási főszolgabíró, Mikecz Gyula vármegyei főszámvevő és a pénzügyigazgatóság kiküldöttje, Illyés Gyula pénzügyi titkár, tüzetes vizsgálat alá vették a hivatalt. Az öt napig tartó vizsgálat a könyveket és pénztárakat rendben találta, sőt kiderült, hogy a rendezett anyagi viszonyok között élt jegyző még az idei fizetéséből sem vett fel 167 forintot. Ilyen körülmények között valószínű, hogy végzetes tettét pillanatnyi elmezavarban követte el.

— **Az építési szerencsétlenségek.** Tudvalevő dolog, hogy a kereskedelmi miniszterium a sűrűn előforduló építkezési szerencsétlenségnek azzal akarja elejét venni, hogy a pallérok szigorubb képesítését óhajlja. Erre nézve szabályrendeletet dolgozott ki, amelyet megküldött véleményadás végett többek közt a magyar mérnök- és építész-egyletnek is. Ott legutóbb a mű- és középítési szakosztályok ülésén napirendre került az ügy, de egyelőre csak bizottsághoz utasították, amely a szabályrendeletet tanulmányozni fogja. A kiküldött bizottság tagjai: Ámon József, Czizler Gzözö, H. Gaul Adorján, Jakabffy Ferencz és Kiss István.

Napirend.

Naptár: Hétfő, augusztus 29. Római katolikus: Ker. Ján. Fej. — Protestáns: Ján. Fejv. — Görög-ország: (augusztus 17.) Miron vt. — Zsidó: Elul 11. — Nap két 4 óra 59 perczkor, nyugszik 6 óra 29 perczkor. — Hold keldéletán 5 óra 15 perczkor, nyugszik 2 óra 2 perczkor éjjel.

A kereskedelemügyi miniszter fogad délután 4—5-ig.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órától kezdve.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. **A főváros magánépítési bizottságának** ülése d. u. 5 órákor az új városházán.

Nemzeti muzeum: Állattár, nyitva d. e. 9—1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépő díj mellett tekinthető meg.

Akadémiai könyvtár 8 ó g nyitvaig. **Muzeumi könyvtár** nyitva 9—1 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Az egyetemi fűvészkert (Üllői-út) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Technologiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig. **Természettudományi gyűjtemények muzeuma** nyitva 10—12-ig. (Museum-körút 4.)

Az iparművészeti muzeum, nyitva d. e. 9—1-ig és 3—6-ig.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9—12-ig és 3—5-ig.

A „Hódoló diszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 8 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Az amerikai munkásokról.

Igen érdekes tanulmányt nyújtott be Levasseur a párisi tudományos akadémiának az amerikai munkások keresetéről és életéről.

E tanulmányból a következő részek általános érdekűek:

Az amerikai munkások napibére igen magas, a napi átlag másfél egész két dollárt tesz ki.

A fonó és szövő munkások napibére és keresete egy-két dollár, a kőműveseké harmadfél-négy dollár, a bádgosoké és az üvegdiszítóké még pláne a tíz dollárt is meghaladja.

A nők a kereset dolgában körülbelül olyan arányban állanak mint nálunk, vagyis félannyit kapnak, mint a férfiak.

Az amerikai munkás igen jól él. Az ugynevezett standard of living életet éli s ezt jó keresetnek köszönheti. Olyannyira jól él, hogy az európai munkás még a nagy városokban is messze elmarad tőle. Reggelenkint, melélt munkába manna elkölti a soha el nem maradható beafsteakot. Ez egyszerű étkezésnek nevezi. Délben punchos étkezés következik, mely punchból (teából) és valami izletes, hideg ételből (sonka, szalámi, kolbászféle) áll. A főétkezés este van, ha a munkás hazatért a munkából. E főétkezést nem lehet pontosan meghatározni, mert ez a munkás mesterségétől függ; jelesen, ha olyan foglalkozása van, mely után magasabb bért huz, az estebéd is zsirosabb, mint a kisebb keresetű; általánosságban azonban olyképp határozható meg e főétkezés, hogy a legkisebb keresetű legalább úgy él, mint nálunk egy közepes állású tisztviselő, azzal a különbséggel azonban, hogy az étel távrolról nincs oly izletesen elkészítve, mint nálunk.

Az étkezés a következő háztartási költségvetés is ismerteti, alapul véve egy olyan munkást, ki naponként negyedfél dollárt keres és egy évben kétszáznegy napot dolgozik:

A hus	275 frc.
Kenyér	152 "
Tej	108 "
Vaj	83 "
Sör	32 "
Zöldség	78 "
Gyümölcs	65 "
Cukor	88 "
Vegyés kiadás	400 "
	1226 frc.

A nő nagyon elűt a mi munkásaink asszonyaitól. Rossz háziasszony, szinte azt várja, hogy a férfi tartsa rendben a lakás belsejét is. Emellett meg igen prédás.

Étkezés közben a munkások általában csak vizet isznak. Csak igen kevés munkás-család szokott néha bort is inni, mert ez igen drága. Amerikában a borfogyasztás évi átlaga fejenként alig két-három litert tesz ki. Ellenben annál inkább el van terjedve a sörivás. Sörből és wiskyből eredő ézségység a társadalom minden osztályában előfordul.

Igen sokat nyom a mérlegben a ruházkodás költsége, mert az amerikai munkás jól öltözködik. A ruhabezvás kétféle, rendelt ruhát és kész ruhát visel a munkás. Ha valaki mérték szerint rendel magának ruhát, ezért sokkal többet kell fizetnie, mint Franciaországban. A kész ruha azonban körülbelül egyenlő áru. Egy new-yorkisزابónál megrendelt felöltő és mellény 55—60 dollárba (279—300 frank) kerül. Egy pár megrendelt cipő ára 6—12 dollár, a kész cipő pedig 3—4 dollár. Egy selyem kalap ára 7—8 dollár. Az amerikai munkások azonban télen 3 dollárba kerülő czilinderesű, nyáron pedig olcsószalma kalapot viselnek.

A kesztyűk mindig drágák; egy pár 1—2 dollárba (8—9 frankba!) kerül.

Az amerikai munkás lakása általában kényelmesebb a francziánál, ami annyit tesz, hogy ezerszerre jobb a magyar munkásénál. Többnyire több szobás lakása van, gyakran 5—6, igen ritkán csak egy. Az észak-amerikai munkás (tehát nem a dél-amerikai is) havonta 7—8 dollárt fizet, ami évi 500 franknak felel meg.

Vannak háztulajdonos munkások is. A new-yorki lakások igen drágák s gyakran egészségtelenek, s hogy nem mindegyik egészségtelen, a fürdőszobáknak köszönhető, amelyek még a legközségesebb lakásokból se hiányoznak.

Az amerikai városok közül New-York az, amelynek egyes házaiban a legtöbb ember összehalmozódik. Az új amerikai városokban az utcák és a házak már kényelmesebben épültek, úgy, hogy a modern igényeknek tökéletesen megfelelnek.

New-Yorkban több mint háromszázötvenezer a legfélreesőbb és piszkos utcákon nyúlszög; a nép azonban nem tévesztendő össze az iparos-osztályal, mely rendesen az épületek padlás-szobáiban lakik. A new-yorki rendőrség különben nagyon üldözi a zsufált, egészségtelen lakások lakóit, mert tekintetben igen szigorúak a törvények.

1891-ben az egészségügyi hivatal nem kevesebb mint 9536 házat bontatott le.

Amerikában igen keresettek voltak az olyan lakások, melyek csak egy-egy család számára készültek. Ujabbán azonban a „Tenement” lakások keresettebbek; ezek három-három család számára készülnek; e családok aztán közösen használják a lépcsőket, padlást, fürdőszobát, konyvtárt; csupán a konyhák vannak családonként elkülönítve.

Az amerikai munkás nem költi el egész keresményét az élelmezésre, házbérré és ruházatra; Levasseur szerint a keresetnek egyhatoda a lakásra, egyhatoda a ruházatra és két ötöde az élelmezésre megy rá. Megmarad neki a kereset egy ötöde, melylyel fizet biztosítási díjakat vagy félrarakja.

Egy rendőrfőnök életéből.

Érdekes történeteket elevenítenek most föl lovag Stejskálnak, a ravatalon fekvő nyugalmazott bécsi rendőrfőnöknek életéből. Ezeknek a történeteknek egyike-másika igen közérdekel bennünket, mivel a gróf Széchenyi Istvánért mondott első requiemről és a Kossuth-bankok londoni pöréről is szólnak.

1858-ban történt, hogy gróf Széchenyi István a döblingi magántévhelyében agyonlőtte magát. Az egész országot megdöbbentő gyász alkalmából magyar mágnások elhatározták, hogy a bécsi skótleplombban nagy requiemet tartanak a „legnagyobb magyar” lelki üdvéért.

Felsenthal, az akkori rendőrfőnök meghalotta, hogy a magyar urak a requiem után el akarják énekelni a szózatot; ezt természetesen minden áron meg kellett akadályozni. A rendőrfőnök összehívta valamennyi hivatalnokát, hogy tanácskozzanak a teendőkről, de egyik se tudta megtalálni a módját, hogy hogyan lehetne a hazafias demonstrációt hatásos módon, de föltűnés nélkül megakadályozni. Ekkor jelentkezett Stejskal és röviden elmondta a tervét, amelyet nagy örömmel és tetszéssel fogadtak el.

A requiemet megtartották, a zsufolt templomból keztek már eltávozni a főnemes urak és hölgyek. Azok, akik ottmaradtak, hogy élénekeik a szózatot, vártak az alkalmas pillanatra, amelyben elkezdhetik az éneket. Az alkalmas pillanat azonban nem jött, mert az orgona szava nem némult el. Az urak bámultak az orgonára, nem tudták mire vélni a dolgot és végre is kénytelenek voltak elmenni anélkül, hogy élénekeltek volna a szózatot. Akkortájt sokáig találgatták ennek a különös finálénak a geneziséjét, de senki sem tudta meg, amíg maga Stejskal el nem beszélt, hogy az orgona mellett egy pórtorgonást állított, akinek az volt a kötelessége, hogy a requiem végével egy pillanatra szünet nélkül folytassa az orgonázást mindaddig, míg a templom ki nem ürült.

Stejskal, aki perfekt angol és francia volt, nem egyszer kapott megbízást Angliában és Franciaországban teljesítendő bünygyi nyomozásokra és bizalmas missziókra. Így például abban az időben, mikor Haynaut Londonban inzulálták, Stejskal is az angol fővárosban volt. Londonban akkor, mint itthon megtudták, rengeteg sok Kossuth-bankót nyomtattak, amiket Romániába szállítottak, hogy ott a Magyarországgal szemben tervezett fölkelést megcsinálják. Stejskálnak — igen regényes módon — sikerült egy-egy példányt ezekből a bankjegyekből megszerezni s amikor kezében voltak a „corpus delictici”, megindították azt a nagy és híres pört, amelyről egész Európa beszélt annakidején s a rengeteg összegű pénzkészletet az utolsó szálig elkobozták.

Bécsrendőrfőnökösködésének legnevezetesebb momentumát az volt, mikor a vendégeskedő orosz császár biztonsaága fölött örködött, amivel aztán fényes karrieré-jét még gyorsabbá tette.

Kiállítás volt Bécsben és II. Sándor császár látogatása is be volt már jelentve. Oroszországból pedig híre jött, hogy a császár ellen Bécsben nihilista merénylet van készülben.

Ez a hír természetesen nagy rémületet okozott Bécsben és különösen a kiállítási látogatás adott sok gondot a rendőrségnek, mivel a közö-

seget nem lehetett a császár ottléte idejére a kiállítás területéről kizárni s így az ellenőrzés is roppant nehéz volt.

Ekkor előállott Stejskal és kijelentette, hogy ami a Prátert és a kiállítási területet illeti, minden felelősséget elvállal a teljes rendért. Ebben megnyugodtak.

A császár megérkezését megelőző éjjelen magához vett a rendőrfőnök négy embert és átkutatta a Prátert és a Rotundának minden földalatti és föld fölötti zugát, a megvizsgált helyekre pedig őrséget állított, amelyet mindenféle utasításokkal ellátott.

Megjött a császári látogató s a Rotundában kiállított tárgyakat sorra nézte. Ezután az „orosz ház” felé tartott a társaság, mindenütt Stejskallal az élén. Mikor a rendőrfőnök az első függő falépcsőre rálépett, a lépcső borzasztó lármmal leszakadt. Egyéb semmi sem történt, az első pillanatban azonban mindenki merényletre gondolt és halálra rémült. Csak a császár maradt nyugodtan, legalább nem árult el semmi izgatottságot.

Ezen a kellemetlen jeleneten kívül semmi más hasonló dolog nem történt a császárral Bécsben. A rendőrfőnök meg is kapta jutalmát a fejedelmi vendégtől. Egy magasabb rendjelet és egy gyémántokkal kirakott dohányszelencét.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Magyar művészek a párisi kiállításon. A magyar képzőművészet igen előkelően jelenik meg az 1900-ik világkiállításon. A kormány százezer forintot szánt a kiállításban szereplő magyar művek megvásárlására. A kiállítás művészeti előadója, dr. Lippich Elek miniszteri titkár nagyban buzgódik, hogy legkiválóbb szobrászaink és festőink részt vegyenek a kiállításon. A kormány megbízásából pedig Karlovsky Bertalan és Márk Lajos festőművészek közelebb Párisba utaznak, hogy a kiállítási helyiségek beosztására nézve a szükséges intézkedéseket megtegyék.

* Hírek a Népszínházról. „Az eleven ördög”, Konti József népszerű operette-je hosszú pihentetés után pénteken ismét színpadra kerül. A „Fehér egér”-ből, a Népszínház legközelebbi újdonságából már javában folynak a színpadi próbák. A főszerepeket Kürty Klára, Bárdi Gabi, Gazsi Mariska, Szirmai, Németh, Tollagi, Horváth Vincze, Ujváry és Lubinszky játsszák.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Lejáró akadémiai pályázatok. Az akadémia titkársága figyelmeztet arra, hogy a következő jutalomtélételeinek határideje jár le 1898. szeptember 30-án: 1. Bulyovszky-jutalom, 200 forint (hazafias óda). 2. Farkas-Raskó-jutalom, 100 forint (hazafias költemény). 3. Gróf Teléki-jutalom, 100 arany (szomorujáték). 4. Gróf Nádasdy-jutalom, 100 arany (elbeszélő költemény). 5. Gorove-jutalom, 100 arany (a művészet és erkölcs viszonya). 6. Lukács Krisztina-jutalom, 1000 forint (a magyar lírai költészet története). 7. Első magyar általános biztosító-társaság jutalma, 500 forint (hazafias német nyelvű vidéken a születések feltűnő csökkenésének oka). 8. Ullmann-jutalom, 360 forint aranyban (a járadék-birtokok rendszere). 9. Péczely-jutalom, 1000 arany forint (a királyi kancellária története). 10. Lévay-jutalom, 1000 forint (az erdőgazdaságban fekvő tőke). 11. Viléz-jutalom, 40 arany (valamely kisebb hazai állatesoport). Minden rendű pályárait a fönnt kitett határidőig az akadémia főtitkári hivatalához küldendő be. Részletes felvilágosítást ad az „Akadémiai Értesítő” ez idej májusi füzeté.

VIDÉK.

* (A szászhermányi mandátum.) Gróf Bethlen András halálával megüresedett a szászhermányi választókerület képviselői mandátuma. Mint lapunknak táviratozzák, a kerület szabadelvű pártja Papp Árpád brassói ügyvédet szándékozik fölleptetni.

* (A győri rabbi választás.) A győri és győrszigeti izraelita hitközség a mai rabbiaválasztáson dr. Schwarz Mór eddigi turóc-szent-mártoni rabbit választotta meg főrabbinak. A fiatal pap fia a csáktornyai rabbinak. A fiatal pap fia a csáktornyai rabbinak és tudományos képzettségével széles körben tette ismertté nevét. A győri hitközség új rabbi-ját szeptember hó első napjaiban fogják ünnepélyesen beiktatni.

Szász Domokos lemondása.

Kolozsvár, augusztus 28.

Tegnap délután öt órakor tartotta meg a kolozsvári reformátusok egyházközsége azt a nevezetes közgyűlést, amelyen Szász Domokos püspök lemondó-levelét felolvasták.

A gyűlésen, mely a tárgy érdekessége miatt szokatlanul népes és élénk volt, Gidófalvy István főgondnok elnökölt.

Az elnök megnyitotta a gyűlést és néhány apróbb tárgy lemorzsolása után Szász Domokos püspök lemondási kérvényét olvasta föl Herepei Gergely lelkész.

A püspök kérvényének bevezetésében megemlékszik papi pályájának kezdetéről, törekvéseiről és eredményeiről, majd így szól:

„Most már fáradt szolgáló vagyok. Nem annyira éveim sokasága, mint az általam más léren is vívott nehéz küzdelmek nagy terhei miatt. Körülöttem megöttek az árnyékok s pihenni vágyom. Hadd léphessen üresen maradó helyemre az Úrnak egy fiatal szolgálója, ki hivatásának nehéz, de gyönyörű kötelességeit az enyémmel frissebb munkakedvvel, lángolóbb lelkesedéssel s így több sikerrel teljesíthesse.”

Nyugdíjigényeinek közlése után ezekkel fejezte be kérvényét:

„Fogadja tőlem a mélyen tisztelt közgyűlés s az egész egyházközség hálás köszönetemet irántam mindenha tanúsított kegyességeért, joságáért, melylyel engemet gyámolított, főleg a erőtlenségeimet szeretettel elfedezte. Ha az egyházközség tagjai közül bárkit megsértettem volna, bocsánatát kérem. Az elhunytak már megbocsátottak nekem, kövessék a nemes példaadást az élők is. Mig szívem utolsó dobban, én meg nem szűnök hálás szeretettel gondolni mindig arra az egyházközségre, melynek köszönhetem első sorban, hogy haladhattam előre az élet utján, hogy szolgálhattam szeretett hazánknak s egész anyaszentegyházunkat, melynek élére engemet Istennek különös kegyelme s az anyaszentegyház bizodalma elhívott s fölmagasztalt. És meg nem szűnök kérni a kegyelem Atyját, hogy egyházközségünket védje, segítse s áldja meg, lakozzék kerítésében békeség, hajlékaiban csendesség, a szívekben egység, hogy haladhasson továbbra is küldetésének fenséges utján; engemet pedig, elfáradt szolgálóját, tartson meg jó emlékezetében!”

A lemondás szövegét nagy figyelemmel hallgatták a jelenvoltak és a végén meg is éljeneztek a távozni készülő püspököt.

Gidófalvy elnök ezután felszólította a közgyűlést, hogy a lemondási kérvényt vegye tárgyalás alá.

Először is Szász Gerő állott föl, aki kifogásolta a püspök szándékát. Elmondja, hogy az egyházközségnek 1750 óta mindig 4 papja volt. Ezidő szerint 3 van s ha a püspök lemond, csak kettő marad, aminek elmaradhatatlan következménye az lesz, hogy káplánok és segédlelkészek fogják a papi hivatalt betölteni.

Indítványozza, hogy mielőtt a gyűlés e nagyfotosságú kérdés fölött határrzna, küldjön ki egy huszonegy-tagu bizottságot, amely a kérdés erkölcsi és pénzügyi oldalait egyformán figyelembe vegye. Ne feledjék el, hogy a régmúltban 750 református hívőre, ma 13.000 emberre esik 4 pap.

Az indítványt egyhangú helyesléssel fogadta a gyűlés. Nagy Károly felszólalására elhatározták, hogy papok nem vesznek részt a bizottságban, amely erre a következő tagokból alakult meg:

Sárkány Lajos gimnáziumi igazgató keblői gondnok, Szabó Samu nyugalmazott tanár, Sári László királyi ügyész, Szádeczky Lajos egyetemi tanár, dr. Mihály József ügyvéd, Dávid Antal földbirtokos, Széchy Ákos polgári iskolai igazgató, Hóry Béla árvaszerkesztő elnök, Csizsár Gyula megyei főjegyző, Sipos Gábor ügyvéd, Szilágyi György, Kőmőcsi Pál, Pál János földmivelő, Fazekas József tanító-képző intézeti tanár, Nagy Gábor vendéglős, Tömösvári Miklós városi pénztáros, Szócs Géza magánhivatalnok, Somodi István ügyvéd, Borcsa Mihály tanár, Nagy Károly theologiai tanár és Kenessey Béla theologiai igazgató. Az ekként megalakult bizottság elnöke Sárkány Lajos.

A bizottság megalakítása után még néhány ügyet intézett el a közgyűlés, aztán szétoszlott a nélkül, hogy a püspök lemondása ügyében valami végleges határozatot hozott volna.

SPORT.

Budapesti lóversenyek.

(Kilenczedik nap.)

Nagyon kevesen voltak ma künn a versenyterén, akik az eredményre meg lettek volna elégedve, pedig nagyon sokan voltak odakünn. Favoritok csuf veresége, kínos meglepetések, hosszabb szünetek tettek unottá és unalmassá a városligeti gyepet.

Maga a királyné-díj talán az esztendő legnagyobb meglepetésével végződött. Az a ló, amely kérés indulónak volt jelezve s amugy is előző rossz futásai után még kombinációba se jöhetett, ugyszólván kanterben győzött a híres Debutante, Zászlós, Busserl, Or-dur, Komámasszony, Statesman és Stewarton ellen.

Báró Schossberger Lajos Hebe nevű kanczája, az igazgatósági-díjban és a budai díjban szenvedett csuf vereségei után a királyné-díj startjához állani merészkedett. Sokan kérdeztek, mit keres itt ez a ló ilyen díszes társaságban.

Mindenki Debutante-t és Busserl-t nézte. Mindkét kancza a legjobb kondícióban ment a starthoz, de Komámasszonynak és Véletlennek is voltak hívei, míg Zászlós hatalmas alkával imponált, de Or-dur és Statesman is.

Hebe-ben csak a kétségbeesett és leguivább fogadók bíztak, no meg az istálló, mely ha többet nem, de annyit mindenesetre tudott, hogy Hebe az első között lesz.

Pénze alig állott rajta s ép azért érthetetlen e lónak feltűnő javulása, mert Hebe a budai díj óta legalább is 12 kilogrammot javult.

Nem a királyné-díj eredménye volt helytelen, hanem Hebe előző futása. Az eredmény következtetése az, hogy Hebe kiváló stayer. A mai királyné-díjban Stewarton és Or-dur olyan gyors iramot diktáltak, hogy a kevésbé jó állóképességű lovak, mint Debutante és Busserl nem bírtak érvényesülni. Komámasszony és Véletlen, melyek feltétlenül kitartók, jelenleg nincsenek formában. Debutante győzelmi esélyét tehát a saját istállótársa Or-dur tette tönkre.

De még más körülmény is megnehezítette a favorit győzelmét. Jockeyja, Peake, egész uton ideoda rángatta s ez is nagyon árthatott az ideges kanczának.

Hebe különben ez előtt gróf Festetich Tasziló tulajdona volt. A Dunure-Hilda csikó két éves korában gróf Festetich Tasziló színeben néhányszor olyan rosszul futott, hogy gazdája kénytelen volt eladni. Mikor aztán késő ősszel Hebe óriási súly alatt kanterbe győzte le ellenfeleit, a gróf rendkívül megbánta, hogy eladta. Fényes ajánlatot tett Schossberger bárónak. Őt jó lovat akart adni érte versenyistállójából. Az új gazda nem fogadta el az ajánlatot. A gróft bántotta a visszautasítás, Hebet törölte összes kötelezettségeiből. Ez a törés kellemtlenül érintette báró Schossbergert, mert Hebe az összes klasszikus versenyekben birt indulási joggal. Így a két kanczadíjra, melyek egyiket bizonyosan megnyerte volna.

Báró Schossberger tehát a kisebb versenyekre szorítkozott, míg végre a királyné-díjra nevezette lovát, melyben ma olyan könnyen győzött. Nem is volt ma holdogabb ember nálánál, legfeljebb az a pár ember, aki megfogadta a lovát. A többiek — a vérmérsékletük szerint — vagy tréfálkoztak, vagy visszaélést emlegettek, annyira meglepte őket a váratlan győzelem. Persze a tréfálkozóknak volt igazuk, mert legalább kacagtak azon a jó ötleten, hogy Hebe gazdája a verseny előtt zárt levelet adott át az autonom hitközség elnökének, benne a rövid kijelentéssel:

— Hebevel megnyerem a királyné-díjat.

Az istállók előtt már valósággal hangos lett a nevetés, mikor Hebe holdog gazdája nyakra-főre ölelte, csókolgatta a lovát. Mintha az sporttörvény volna, hogy a nyerő tulajdonos tartozik összecsofolgatni a ló orrát. S miért éppen az orrát?

Sportszempontból érdekes volt a két éves Cid győzelme a nyári kísérleti versenyben. Az Andrassy-

ló a starttól a czelig könnyen bevezetett két legjobb három éves slyerünk: Doge és Kárpát előtt. A szürke mán bebizonyította, hogy a legjobb idei két éves, ami eddig a pályán megjelent. Kár, hogy a jövő évi királydíjat kivéve, egyetlenegy klasszikus versenyben sincs kötelezettsége.

A részletes eredmény a következő:

I. Istállók díja. 3000 korona. Távolság 1400 méter.

1. Gr. Forgách I. Kisasszony 54.5 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Gr. Hunyady I. Fille 54.5 kilogramm, lovagolta Cleminson.
3. Gr. Degenfeld I. Gohér 58 kilogramm, lovagolta Barker H.

Futottak még: Gr. Wenckheim D. Bebe 54.5 kilogramm, lovagolta Adams. Ottó főherceg öcs. és kir. fens. Lelecz 56 kilogramm, lovagolta Griffiths. Dreher Antal Gehst' vira 61 kilogramm, lovagolta Bulford S. Gr. Pejacsevich A. Fée 56.5 kilogramm, lovagolta Hesp. Br. Springer G. Galli-trac 58 kilogramm, lovagolta Hyams. Frankel A. száz. Longchamps kilogramm, lovagolta Huxtable H.

Bírói ítélet: Egy hosszal könnyen nyerve, egy hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 36. — 1 frtos helyen 5 : 32. — 30 kros helyen 5 : 30. — Helyrefogadások: I. 25 : 48. II. 25 : 97. III. 25 : 53.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 9 Bebe, 5 : 27 Gohér, 5 : 80 Fée, 5 : 89 Fille, 5 : 91 Gehst' vira, 5 : 98 Longchamps, 5 : 194 Lelecz, 5 : 139 Galli-trac.

Könyvfogadások: 1 1/2 reá Bebe, 5 Gohér és Kisasszony, 7 Fée és Fille, 10 Gehst' vira és Lelecz, 12 Longchamps, 14 Galli-trac.

Versenyérték: 2970 korona, 720 korona a másodíknak.

II. Gátverseny-handicap. Díj 2000 korona. Távolság 2800 méter.

1. Dreher A. Bumdiöh 60.5 kilogramm, lovagolta Wheeler.
2. Burchard P. hadnagy Prior 60 kilogramm, lovagolta Hruska.
3. Báró Pletzger R. főhadnagy Vignola 64 kilogramm, lovagolta Salter.

Futott még: Gróf Kinsky Z. Wienerwald 61.5 kilogramm, lovagolta May.

Bírói ítélet: Három hosszal igen könnyen nyerve, tíz hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 16, 1 forintos helyen 5 : 15. — 30 kros helyen 5 : 15. — Helyrefogadások: I. 25 : 50. II. 25 : 38.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 10 Wienerwald, 5 : 22 Vignola, 5 : 42 Prior.

Könyvfogadások: 11—10 reá Wienerwald, 3 Bumdiöh, 4 Vignola, 7 Prior.

Versenyérték: 2000 korona, 520 korona a másodíknak, 80 korona az egyleti pénztárnak.

III. Királyné-díj. Tiszteletdíj és 50.000 korona a győztesnek. Távolság 2000 méter.

1. Schossberger L. Hebe 50.5 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Báró Rothschild N. Debutante 58 kilogramm, lovagolta Peake.
3. Mr. C. Wood Zászlós 52 kilogramm, lovagolta Poole.

Futottak még: Dreher A. Busserl 53 kilogramm, lovagolta Bulford S. Br. Königswarter H. Komámasszony 52 kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Andrassy Véletlen 50.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Péchy A. Stewarton 62 kilogramm, lovagolta Scharpe. Báró Springer G. Or-dur 57 kilogramm, lovagolta Hyams. Wahrmann R. Statesmann 59.5 kilogramm, lovagolta Barker.

Sorshuzás szerint a következő sorrendben helyezkednek el a lovak. Belül Statesmann, Or-dur, Hebe, Debutante, közepen Busserl aztán Véletlen, Stewarton és Zászlós.

Mindjárt az első start sikerül. Stewarton gyors iramban vezet Debutante, Or-dur, Véletlen, Komámasszony, Zászlós előtt, mögöttük Statesmann Busserl és hátul Hebe galoppoznak. A vitorony irányában Stewarton mellé Or-dur szegődik, azalatt Debutante az ötödik helyre Zászlós mögé esik vissza. A rövid oldalon Stewarton megelégedi a vezetést, iradatan visszaesik, mig Or-dur még gyorsabb iramban vezeti a mezőnyt.

Az egyenesben Or-dur, Véletlen, Komámasszony színei látszanak, de Debutante, Busserl és Zászlós is könnyen fordulnak be nyomukban. A távolzponál Or-dur-t már a hátrédben ostromozták, hasonló sors éri Véletlen-t, Statesmant és Komámasszonyt, ellenben Hebe a vezetőkhöz nyomul, óriási speed-el az első helyre huzódik fej Debutante és Zászlós és Busserl ostor alatt követik, a küzdelem meddő. Hebe könnyen másfél hosszal bevezet Debutante második, Zászlós nyakhosszal harmadik, Busserl negyedik, Komámasszony ötödik, Véletlen hatodik, Or-dur hetedik, Statesman nyolczadik és Stewarton utolsó.

Bírói ítélet: Másfélhosszal könnyen nyerve, nyakhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 136. — 1 frtos helyen 5 : 98. — 30 kros helyen 5 : 149. — Helyrefogadások: I. 25 : 109. II. 25 : 56. III. 106.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 20 Debutante, 5 : 24 Komámasszony, 5 : 27 Busserl, 5 : 29 Or-dur, 5 : 48 Statesman, 5 : 49 Véletlen, 5 : 87 Zászlós, 5 : 123 Stewarton.

Könyvfogadások: 2.5 Debutante, 3.5 Busserl, 5 Komámasszony, 7 Statesman, 8 Or-dur és Véletlen, 12 Hebe és Zászlós, 20 Stewarton.

Versenyérték: Tiszteletdíj és 50.000 korona, 6000 korona a másodíknak, 3000 korona a harmadíknak, 14.900 korona az egyleti pénztárnak.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Blaskovich Ernő Honfi 50 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Gr. Andrassy T. Veloce 55 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Szászbereki mézes Ara 51.5 kilogramm, lovagolta Peake.

Futottak még: Gr. Forgách I. Töreknök 54.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Rohonczy G. Kezdet 54.5 kilogramm, lovagolta Huxtable H.

Bírói ítélet: Küzdelem után félhosszal nyerve, egy hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 17. — 1 frtos helyen 5 : 16. — 30 kros helyen 5 : 17. — Helyrefogadások: I. 25 : 35. II. 25 : 31.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 10 Veloce, 5 : 25 Ara, 5 : 41 Kezdet, 5 : 72 Töreknök.

Könyvfogadások: 1 1/4 Veloce, 2 Honfi, 5 Ara és Kezdet, 8 Töreknök.

Versenyérték: 1970 korona, 280 korona a másodíknak, 50 korona az egyleti pénztárnak.

A győztest megvette Mr. J. Reeves 1100 koronáért.

V. Eladó két évesek handicapje. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter.

1. Blaskovich E. Dráva 58.5 kilogramm, lovagolta Adema.
2. Egyedi A. Vértés 49.5 kilogramm, lovagolta Griffiths.
3. Lov. Lederer S. Apollonia 50.5 kilogramm, lovagolta Peake.

Futottak még: Gr. Festetics T. Florie 60 kilogramm, lovagolta Barker H. Rohonczy G. Beladonna 49 kilogramm, lovagolta Marsh.

Bírói ítélet: Félhosszal biztosan nyerve, négy hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 17. — 1 frtos helyen 5 : 17. — 30 kros helyen 5 : 15. — Helyrefogadások: I. 25 : 36. II. 25 : 35.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 12 Vértés, 5 : 18 Apollonia, 5 : 46 Florie, 5 : 69 Beladonna.

Könyvfogadások: 1 1/4 Vértés, 2 Apollonia, 4 Dráva, 8 Beladonna és Florie.

Versenyérték: 1960 korona, 1360 korona a másodíknak, 1310 korona az egyleti pénztárnak.

A győztest megvette Capt. Andréa 4400 koronáért.

VI. Nyári kísérleti verseny. Díj 10.000 korona. Távolság 1100 méter.

1. Gróf Andrassy T. Cid 51.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Gróf Festetics T. Doge 62 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Br. Jechritz Za. Kárpát 62 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Bírói ítélet: Egy hosszal biztosan nyerve, tíz hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 8. — 1 frtos helyen 5 : 8. — 30 kros helyen 5 : 8.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 17 Doge és Kárpát.

Könyvfogadások: pari Cid, egy és fél Doge, két és fél Kárpát.

Versenyérték: 10.000 korona, 1450 korona a másodíknak, 100 korona a harmadíknak.

VII. Két évesek versenye. 3000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Báró Springer G. Angely 56 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Gróf Degenfeld I. Dandolo 56 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Hg Pálffy M. Harriet 57 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futottak még: Gróf Festetics T. Eclair 56 kilogramm, lovagolta Marsh. Gróf Andrassy T. Szilárd 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Dreher A. Glück auf 56 kilogramm, lovagolta Bulford S. Jankovich-Béán Gy. Mari Agnes 54.5 kilogramm, lovagolta Adams. Mr. Siltton Edison 56 kilogramm, lovagolta Poole.

Bírói ítélet: Három hosszal igen könnyen nyerve, négy hosszal harmadik, fejhosszal negyedik.

Totalisateur: 5 : 76. — 1 frtos helyen 5 : 53. — 30 kros helyen 5 : 40. — Helyrefogadások: I. 25 : 77. III. 25 : 49. III. 25 : 84.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 12 Harriet 5 : 22 Mari Agnes, 5 : 27 Dandolo, 5 : 40 Edison, 5 : 87 Glück auf, 5 : 97 Szilárd, 5 : 113 Eclair.

Könyvfogadások: 2 1/2 Dandolo, Harriet és Mari Agnes, 5 Angeli, 10 Eclair, 12 Edison, Glück auf és Szilárd.

Versenyérték: 2970 korona, 850 korona a másodíknak.

KÖZGAZDASÁG.

Magyarország szesztermelése. Végleges kimutatás a magyar korona országainak szesztermeléséről és szeszforgalmáról 1898. júniusban és 1897. szeptember 1-től bezárólag 1898. június hóig terjedő idő alatt:

I. Termelési adó: 1. Termelési adó alá eső szeszfőzők által termelésre bejelentett: 1898. júniusban 770 hektoliter alkoholt, az egész fenti időszakban 31.006 hektoliter alkoholt.

II. Fogyasztási adó: 2. Termeltetett szeszfőzőkben 1898. júniusban 67.564 hektoliter, a fenti időszakban 898.506 hektoliter; 3. bevételzetett fogyasztási adóval terhelt szesz szabadrak-tárakká nyilvánított szeszünomítókban és szeszszabadraktárakban:

a) a magyar korona országaiából: 1898. június hóban 18.851 hektoliter, a fenti időszakban 297.759 hektoliter.

b) a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokból: 1898. júniusban: 4047 hektoliter, a fenti időszakban: 36.933 hektoliter; 4. e l-sz állítottatott a fent említett vállalatokból:

a) a fogyasztási adó lefizetése mellett 1898. júniusban 65.940 hektoliter, a fenti időszakban 690.629 hektoliter.

b) fogyasztási adóval terhelt: aa) a magyar korona országaiiban levő vállalatok részére 1898. júniusban 16.117 hektoliter; a fenti időszakban: 299.650 hektoliter. bb) a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok vállalatai részére: 1898. júniusban 1873 hektoliter, a fenti időszakban 27.896-31 hektoliter; cc) a vámvonalon át való kivitelre: 1898. júniusban 5847 hektoliter, a fenti időszakban: 54.832 hektoliter; dd) más-mű adómentes használatra: 1898. júniusban: 8379 hektoliter, a fenti időszakban: 70.148 hektoliter.

Tejgazdasági tanfolyam. Az állami tejgazdasági munkásokat képző iskolákban Munkács és Gödöllőn október hó 1-én 12 hónapra terjedő újabb tanfolyamok fognak megnyitni, melyekre ép. erős testalkattal bíró, legalább 18 évet betöltött munkás-iffak vétetnek fel. A tanulók a tanfolyam tartama alatt teljes ellátásban és 5 forint havi bérben részesülnek. Felvételért való folyamodványok szeptember hó 15-ig a munkácsi uradalom, illetőleg a gödöllői koronauradalom igazgatójához küldendők be. Ajánlatos volna, hogy a tisztelt gazdalközönség ezen iskolákra jóra való cselédjeit elküldje, hol minden anyagi megterhelhetőség nélkül szakértő tehenesekké és tejgazdasági munkásokká fognának ki képeztetni. November hó 16-án fog megnyitni a nagyszécsényi tejszövetkezetenél létesített állami tejgazdasági munkásnöket képző iskolának újabb — félre terjedő — tanfolyama. Az idevaló felvételért kifogástalan előélet és legalább is 16 évet betöltött nők pályázhatnak, kik teljes ellátásban esetleg ehelyett 15 forint ellátási díjban) és 4 fnt havi bérben részesülnek. Az ez iskolára való felvételért a kérvények, keresztlevel, iskolai és erkölcsi bizonyítványokkal felszerelve, a nagyszécsényi tejszövetkezet igazgatóságához intézendők október hó 15-ig. Ezen iskolák jelen tanfolyamait végző tejgazdasági munkások, illetve munkásnök elhelyezése ügyében a fentnevezett uradalnak igazgatóságai, illetve a nagyszécsényi tejszövetkezet igazgatósága keresendők meg.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. augusztus 28-án reggel 7 órakor.

Állomások	Legnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet a legmagasabb szélirány Celsius-fok	Állomások	Legnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet a legmagasabb szélirány Celsius-fok
Árvavárja . . .	64.1	14.5	Pala	62.2	12.4
Selmecsbánya . .	64.1	13.7	Lecina	62.3	22.7
N.-Szonbát . . .	63.6	18.0	Sarajewo	64.0	17.1
Magyar-Ovár . .	63.6	18.0	Torino	63.6	19.3
O-Gyalla	62.4	14.5	Fürdő	64.3	19.1
Küspöl	63.7	16.1	Róma	62.8	19.3
Sopron	63.2	16.8	Nápoly	64.3	22.4
Héregy	63.2	16.2	Brindisi	64.0	23.4
Keszthely	63.0	20.4	Palermo	63.1	25.0
Zágráb	63.0	18.8	Malta	63.9	17.3
Fiume	62.9	20.4	Zürich	67.1	20.0
Cirkvenica	64.0	23.4	Biarritz	64.1	21.4
Pancsova	64.2	17.0	Nizza	63.4	15.0
Temesvár	63.9	14.4	Páris	65.5	15.0
Arad	63.8	15.7	Koppenhága . . .	58.7	14.6
Eszék	63.5	17.8	Hamburg	58.4	18.2
Eszőlők	63.3	14.8	Berlin	57.2	11.8
Eger	63.9	15.4	Christiansund . .	54.3	16.3
Déreczen	63.0	09.0	Stockholm	63.9	13.0
Komárom	64.0	07.1	Szent-Pétervár . .	60.9	08.0
Ungvár	64.8	11.1	Moskva	64.2	11.0
Sátrás	64.8	19.3	Vano	64.4	11.2
Nagy-Várád	64.6	17.0	Kiev	64.4	11.2
Kolozsvár	64.9	11.3	Odessa	66.0	19.7
Nagy-Szeben	64.3	14.8	Sofia	64.9	14.6
Bécs	62.9	15.6	Minia	62.6	23.0
Salsburg	62.7	18.2	Konstantinápoly .	62.6	23.0
Klagenfurt	63.2	14.7			

A depresszió keleti irányban húzódik és meglehetősen mely lett (737 mm.) Hátsóan alatti Közép Európában a légnyomás erősen süllyedni kezd és azáltal a magas nyomás részint keletre ment, részint délnyugatra nyert újabb erősödést. Az évi nyugati és északi Európában gyarapodott, míg keleten és délkeleten a száraz idő az uralkodó. Hazánkban felhőzet eg. megett, csapadék és meleg idő uralkodik. Nagyonbódó felhőzet várható, helyenkint zártabb esővel, mint közönséggel.

BABEL.

Francozia regény.

(27)

Írta: Augustin Filon.

— Tud ön gitározni kisasszony? kérdezte — egy értékes gitárt mutatva — nem? Ha akarja megtanítom. De hogy az ember jól gitározhasson, mindenekelőtt mantille-t kell viselnie. Engedje meg . . .

És egy nagy, félig nyitott ládából egy mantillet vett elő és ügyes kézzel, merészen, de tapintattal adta azt a fiatal leányra.

— Nézze asszonyom, ugy-e hogy jól illik a kisasszonynak? Máskor majd az orosz hajviseletet próbáljuk meg.

Azután téa czimén különféle édességeket, süteményeket, czukrozott gyümölcsöket szolgáltatott fel a hölgyeknek. Majd ismét zenétek és társalogtak, mire hat óra lett.

— Valóban, kedves fiatal ember! szólt Delaunayné, mikor leértek a lépcsőn.

Azután folytatta hangos gondolkodását: — Sokféle drágaság van a szobájában s különösen a zongora melletti ládában. Ezek az apró csecsebecsek örült pénzekbe kerülnek! . . . Az utazások is költségesek . . . A zenéjével szerzi meg mindezt a sok pénzt? Talán leczkéket ad? az előkelő világban a leczkeadás igen jól jövedelmez. De szó, ami szó, igen kedves fiatalember!

Azután egy eszméje támadt, melynek nyomán különféle gondolatok ébredtek, miket azonban el nem árult. Pauline, anélkül, hogy csak egy szóval is válaszolt volna, szintén követte gondolatait.

Egy tizenkilenczéves, kristálytisza lélek álma volt ezekben a gondolatokban, melyek, ha azonosak voltak is az anyjéival, mégis mennyire különböztek tőlük . . . Azt gondolta, hogy nem lehet fonságesebb tudat ezen a világon, mint muzsája lenni egy nagy művészeknek: a hang, mely inspirált dalait éneklé, a kéz, mely utjából az akadályokat gördíti el, a szív, mely üditi és vigasztalja, a tiszta és hü tükör, melyben szerelmes geniusza meglátja a szepet és hatalmába ejti.

IX.

Végre megérkezett a nagy nap. A terem tömve volt. Londonban mindig lehet találni egy csomó embert, aki ki kész egy guineát lefizetni, hogy valami újat láthasson. Azonban sok volt a szabadjegyes is. Ott volt az esztétikusok szövetsége is, teljes számban; azonban a balsikertől való félelmében — mint ilyen alkalmakkor mindig — igen visszavonultan, igen tartózkodóan.

Mit hoz ez a premiére, diadalt-e vagy vereséget? Senkisémet láthatta előre. A hallgatóság tulnyomó része azért jött el, hogy gyönyörködjék, egymást üdvözölje, része. legyen a tömeg előtt ismeretlen élvezetekben és hogy másnap a Boud-Streeten, barátaival találkozáván, mondhassa: „Ön nem volt ott? Ó kedvesem, ön nem is tudja mit mulasztott el! Igazán isteni élvezet volt!” Ez a lelkesedő és beavatott hallgatóság az előadás minden számát tetszéssel fogadta, de a siker oroszlátrésze Paulinenek jutott. Amor áriáját kétszer kellett elénekelnie. Psyche utolsó jelenete pedig zajos sikert aratott. Eros szemérmatosan lefátyolozott teste, melyet a villamos fényugár vakító fehérségben fűrösztött s mintegy természetfeletti fényözönnel árasztott el, az izgalom és fájdalom elragadtató kifejezése, melylyel a szerelom istene lesújtott imádója felé fordul, e bájos csoport, közepén az egymásba fonódó két fiatal leánnyal, a zene, mely majd zokogva, majd felsapongva és halk morajban vesztve el, mint a tenger hulláma, kísérte ezt a jelenetet: mind-ez felségesen hatott a közönségre. Az elragadtatás „Ah!” kiáltása tört elő a nézőkből, kik előbb elnémultak a varázslattól, aztán teljes erejéből, orkányszerűen tört ki a taps, hogy e költői látványban újból gyönyörködhesselek.

Mikor a közönség ki volt elégitve és a függöny legördült, Pauline, a színpadról jövet, majdnem a karjába hullt Grenville Stanleynek, ki megragadta a leány két kezét és halkán mondta:

— Üdvözlöm önt és köszönöm!

Pauline érezte, hogy Stanley nem kevésbé van felindulva, mint ő.

Az est a „Chrysanthémek kertje” czimű darabbal végződött s azután az esztétikusok az előadó művészek tiszteletére rögtönzött vacsorát adtak a színpadon.

— Ön itt hagyja a kicsikét? szólt az igazgatónő Delaunaynéhoz, ki senkinek sem engedte át a tisztet, hogy leányát öltöztesse s aki irtózott ettől a soupertől. — Ezek az urak nem eszik meg a leányát s a biztonság kedvéért egy buddhista és egy vegetariánus közé ültetjük . . . És aztán — fejezte be pompás hidegvérrel — nem vagyok-e itt én?

Engednie kellett, hogy meg ne bántsa az igazgatónőt.

— Az öltözőben várok reád, szólt halkán leányához Delaunayné.

— Oh anyám, hogy mulassak, ha te ez alatt egymagadban unatkozol? Légy jó anyácskám s ha megengeded nekem, hogy a színpadra lépjek, engedd meg azt is, hogy ugy éljek, mint itt szokás és ugy cselekedjem, mint a többiek, ha rosszat nem tesznek . . . Eredj haza, hiszen én tudok vigyázni magamra!

— De ki fog hazakísérni?

— Davis papa. Egy uton megyünk, ő a Panton-Streeten lakik.

Davis papa, az „Aesthetic-színház” rendezője egy hatvanéves öreg ur és hét gyermek atyja. Megigérte, hogy hazaviszi Paulinet. Delaunayné távozott, rezignálva és félig-meddig meggyugodva.

Mindazok, kik ez ünnepélyhez hozzátartoztak, az utolsó jelenet után a foyerben gyűltek össze. Körülbelül huszan voltak. Hét vagy nyolcz uriember feketében, a hölgyek pedig costume-jeikben maradtak. Belmont Lizzie, mint Bertha királynő, Danvers Flóra, mint japáni lánczosnő, Stuart Rozina, mint Mefisztóféla, Walcombé Pattie, mint a Rajna tündére, Muriel mint Psyche jelent meg; Pauline meztelen nyakkal és meztelen karokkal, ezüst porral behintett hajjal és Eros halványkék tunikájával vett részt a mulatságban.

Éjfél után félórával jeleztek, hogy a vacsora készen van. Pauline nyugtalan lett, mikor látta, hogy Fenwick Dudley közeledik feléje. Grenville, ki épen egy keringőt játszott a zongorán, egy pillanattal előbb volt Pauline mellett és karját nyújtotta neki.

— Ez nekem volt ígérve, szólt mosolygva a színészhez, aki gunyos köszöntéssel távozott.

— Megbocsátja nekem ezt a hazugságot? mormogta a színész.

— Ön nem hazudott, mert vártam önre.

— E kijelentésének végtelenül örülök . . .

— Gyűlölöm ezt a Fenwick-et . . . vagyis inkább ma este nem gyűlölök senkit, annyira boldog vagyok! de félek tőle.

— Igaza van. És vajjon tőlem nem fél?

— Másképen . . . Eleinte nagyon feltem öntől, de az elmúlt már. Nem hiszem, hogy ön rossz lehetne . . .

Stanleyre szegzte gyermekek szép szemeit, telve bizalommal, gyöngédséggel, melyekben még ott ragyogtak az imént sirt örömkönyök.

A férfi könnyű meghatottsággal felelt: — Ki merne önrel rosszat tenni?

A vacsorához meghagyták a „Chrysanthémek kertje” csinos diszleteit s a színpadot illuminált virágokhoz hasonló lampionok világítottak, úgy, hogy valóságos tündérkerthez hasonlított az egész. Megünnepelték Wallist, aki mindent elrendezett és mindenki leült. Stanley és Pauline egy szögletben voltak, egy kis pamlagon ültek és egy nagy alahulló virág és gallytömeg, mely a diszletekből kivált, majdnem elválasztotta őket a társaságtól.

— Éhes, kisasszony?

— Hogy éhes vagyok-e? Ma nem is ebédtem.

— Szegény gyermek! Hát miért nem?

— Nem bírtam enni . . . Aztán anya azt mondta, hogy ártana a hangomnak.

És roppant étvágygyal evett meg egy előtte fekvő darabka kenyert.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő látóllétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körut 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Császerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közörséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden í könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

HAZASSÁG.

Fővárosi hivatalnok évi 2000 frt fix fizetéssel ismerettségét kíván kötni előkelő családbeli szép és művelt leánnyal, kiknek 10—20.000 frt hozománya van. Komoly ajánlatok „H. Róbert” jellegével ellátva a kiadóba kéretnek. 5974—2

ALLAST KERES.

Gyermektelen özvegy, ki a külső és belső gazdaságban jártas és jó bizonyítványokkal rendelkezik, gazdaszónyi, vagy házvezetőnői állás keres vidéken. Cím a kiadók: V. falban. 5978—3

Jrodai alkalmazást keres egy kereskedelmi képzett kisasszony. Levélbeli megkereséseket „L. T. 17” alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5954—3

Egy fiatalember, ki a férfi- és női divat, rövid-áruban jártas, állást keres helyben vagy vidéken. Levélbeli ajánlatokat „Ügyes” jelleggel a kiadóba kéri. 5928—3

25 koronát adok jutalmul annak, ki nekem egy raktárnoki vagy felügyelői állást szerez, elmegegyek vidékre is. Ajánlatokat „Felügyelő” címen továbbítja a kiadóhivatal. 5948—3

ALLAST KAPHAT.

Egy jól jövedelmező vállalathoz 4—5000 frttal társ kerestetik. Levelek „Vállalat” jelleg alatt a laphoz kéretnek. 5980—4

Kisdedővő (bonne) kerestetik egy négy éves leánya mellé. Ajánlatok referenciákkal és bizonyítványokkal a lap kiadóhivatalába küldendők „Bonne” jelleg alatt. 5906—4

OKTATÁS.

Czimbalom-tanító ajánlkozik, tanít a legkifűnőbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 5694—5

Zenetanító mérsékelt áron ad alapos oktatást zongorából. Megkereséseket „Zongoratanító” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5660—5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu ölenként 325, telek jutányos árban eladó. 5258—7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Cím a kiadóhivatalban. 5268—7

A Ságymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utcában, néhány telek jutányos árban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5402—7

Ujpest legszebb helyén újonnan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Cím a kiadóban. 5020—7

KIADÓ SZOBÁK.

Előkelő izr. családnál a Váci-köruton 1—2 iskolás fiu teljes ellátást nyerhet, zongora és fürdőszoba használattal. Cím a kiadóban. 5962—10

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemetőfű-czukorkát. 1537—18

Jgen ügyes női ruha- varró ajánlkozik házakhoz napi 1 frt 50 krért. Cím a kiadóhivatalban. 5508—18

SZINHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. augusztus 29-én.

NÉPSZINHÁZ.

Orpheus a pokolban.

Operette 4 felvonásban. Írta: Hector Guémoux. Fordította Evva Lajos. Zenéjét szerette Jacques Offenbach.

Személyek:

Jupiter Solymosi
Iuno, felesége M. Csatai
Diana Palóczy B.
Vénus Z. Bardi
Minerva Buday L.
Flora Koltai
Amor Tallian Ida
Arisztus Kiss M.
Pluto Kenedi
Orpheus Nádav
Eufrosia V. Margó
A. Kovelemény V. Margó
Stix Jankó Kassa

Kezdete 7 és fél órakor.

VIGSZINHÁZ.

737. szám. 737. szám.

A hálókocsik ellenőre.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Alexandre Bisson. Fordította: Zempléni P. Gyula.

Személyek:

Godefróid Grópy Hegedűs
Lucienne, felesége Molnár R.
Montépin, apóza Gál
Montépiné Nikó Lima
Godefróid Góth
St. Medard Balassa
Labeurave Szeregy
Charbonneau Rónaszéky
Charbonneau Makróczyne
Argéle Barzetai

Kezdete 7 és fél órakor.

BUDAI SZINKÖR

Az ember tragédiája.

Dramai költemény írta Madách Sándor. Színe alkalmazta Paulay. Zenéjét szerette Erkel Gyula.

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ

A gésák

vagy *Egy japán toshó története.*

Énekesjáték 3 fejr. Írta Owen Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerette Sidney J.

Személyek:

Heginalt Kemény L.
Bronville Ferenczy
Cunningham Iványi
Grimston Odry Z.
Stanley Szegi
Downey Simon
Bulton Béres
Yun-Csi Sziklai
Imári márké Boross
Mimóza Vlád Gizella
Aranyvirág Bükki I.
Rimabó Szalai
Aranyháza Héber
Ibolyácska Gombaszégyi
Lady Wynne Szilassy
Mary Worthington Varga
Edith Grant Aranyosy
Molly Seamore Somló E.
Kate Paulton Gróó
Katalina Kalmár
Tekmint, rendőr Mátrai
Náni, japán leány Feber K.

Kezdete 7 és fél órakor.

VÁROSLIGETISZINKÖR

Igazgató Feid Zeigmond.

Háromláb kapitány.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Írta: Kovassy Albert és Faragó

Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Ó-BEDÁN.

Igazgató Fejér Dező.

Zárva.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Szinkör	Kisfaludy Színház
Kedd	—	—	Mozgó fényképek	Orfeus a pokolban	Aranylakodalom	A ujfundlandi	—
Szerda	—	—	Niobe	Jáfet 12 felesége	A kés története	Nézd meg az anyját	—
Csütörtök	—	—	A hálókocsik ellenőre	A boszorkányvár	A gésák	Hármas ikrek	—
Péntek	—	—	A Prony-utcai ur	Eleven ördög	Aranylakodalom	Gr. Szapári Péter	—
Szombat	—	—	A Prony-utcai ur	Két tacsó	A babona	A kertészleány	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Este	—	—	A Prony-utcai ur	A betyárkendője	A babona	A cigány, mint földesur	—

Budapesti

RÖSER-tanintézet.

Alapítva 1853-ban. Tanulók száma 1468.

Millenniumi oklevél.

3-osztályú felső kereskedelmi iskola.

4-osztályú polgári iskola.

Nevelő-internátus.

Befiratás: augusztus 30-tól szeptember 3-ig.

Értesítést ad vagy küld

RÖSER JÁNOS,

igazgató.

Budapesti, VI. ker., Aradi-utca za 10. sz.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Katángy-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:

az Országos Hírlap kiadóhivatala VII. ker., József-körut 65. szám.

Nagy bolthelyiség

a József-körut legélénkebb helyén f. évi november hó 1-ére kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

VIII., József-körut 65. szám.